

Kraj Vysočina

Celková nezaměstnanost v kraji

- V dubnu 2009 činila míra nezaměstnanosti v kraji Vysočina **8,5 %¹** a celkový počet nezaměstnaných dosahoval **22 912 nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce**. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je zaznamenán **nárůst míry nezaměstnanosti** o 3,7 procentního bodu.
- V letech 2002–2004 se průměrná celková míra nezaměstnanosti v ČR zvyšovala. Od roku 2004 začala klesat až na hodnotu 5,2 % v dubnu 2008. V důsledku ekonomické krize začala znovu stoupat a v dubnu 2009 dosáhla výše 7,9 %. Obdobným trendem se vyvíjela i míra nezaměstnanosti v kraji Vysočina.

Celková nezaměstnanost v krajském pohledu (k 30.4.)

Vysočina	Počet nezaměstnaných ¹	Míra nezaměstnanosti %	ČR %
2003	21035	8,1%	9,6%
2004	22815	8,8%	10,2%
2005	20988	8,0%	8,9%
2006	19599	7,4%	8,3%
2007	16248	6,1%	6,8%
2008	13001	4,8%	5,2%
2009	22912	8,5%	7,9%

Volná pracovní místa evidovaná na úřadech práce v kraji (k 30.4.)

Vysočina	Počet volných pracovních míst	Počet nezaměstnaných/ 1 volné pracovní místo	ČR
2003	2239	9,4	12,4
2004	1010	22,6	12,5
2005	2170	9,7	8,6
2006	3229	6,1	6,1
2007	4834	3,4	3,3
2008	5350	2,4	1,9
2009	1308	17,5	8,8

Vysočina	Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé	Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých/ 1 volné pracovní místo	ČR	Podíl %	ČR %
2003	86	30,9	7,2	3,8%	17,7%
2004	75	34,0	7,5	7,4%	15,2%
2005	199	8,5	5,8	9,2%	10,6%
2006	441	3,6	2,8	13,7%	14,6%
2007	863	1,4	1,1	17,9%	18,8%
2008	1011	0,9	0,6	18,9%	19,0%
2009	278	5,8	4,0	21,3%	12,8%

Pozn.: Podíl % (ČR %) = počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé/ celkový počet volných pracovních míst v kraji (v ČR)
Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé zahrnuje pracovní místa, na která se mohou hlásit mladiství a absolventi škol.

- Seřadíme-li kraje podle velikosti hodnot míry nezaměstnanosti vzestupně od nejnižší po nejvyšší, pak kraj Vysočina v dubnu 2009 zaujímá 7. místo² v České republice.

¹ Se vstupem do EU (pro zajištění srovnatelnosti dat) a se snahou o získání přesnějšího ukazatele celkové nezaměstnanosti v ČR byla MPSV v roce 2005 zavedena nová metodika statistického monitorování této oblasti. Podle této metodiky jsou získávána data o uchazečích o zaměstnání, kteří jsou "dosažitelní". Za dosažitelné jsou považováni všichni uchazeči o zaměstnání evidovaní na úřadech práce, kteří nejsou ve vazbě, ve výkonu trestu, v rekvalifikačních kurzech, nepobírají peněžitou pomoc v mateřství a nejsou v pracovní neschopnosti. Původní metodika výše uvedené okolnosti nezohledňovala.

² Pro srovnání: Hl. m. Praha (2,7 %), Středočeský kraj (5,6 %), Jihočeský (6,5 %), Plzeňský (6,7 %) a Královéhradecký kraj (6,8 %) jsou kraje s nejnižší mírou nezaměstnanosti. Ústecký kraj (12,4 %), Moravskoslezský kraj (11,1 %), a Karlovarský kraj (10,1 %) vykazují nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti.

- **V dubnu 2009 bylo na úřadech práce evidováno 1 308 volných pracovních míst. V porovnání s předchozím rokem se jedná o výrazný pokles počtu volných pracovních míst, a to o 75,6 %. Na jedno evidované volné pracovní místo připadalo 17,5 nezaměstnaných,** což je hodnota výrazně vyšší, než je celorepublikový průměr (8,8 nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo) a zároveň sedmkrát vyšší než vloni. (Je také třeba brát ohled na strukturu volných pracovních míst, která nemusí příliš odpovídat struktuře nezaměstnaných na úřadech práce.)
- **Volná pracovní místa na úřadech práce nelze považovat za reprezentativní vzorek poptávky po pracovnících ze strany zaměstnavatelů.** Je třeba brát v úvahu, že zaměstnavatelé mají zájem získat zaměstnance určité kvality, a proto v mnoha případech volí jiný způsob vyhledávání zaměstnance (např. výběrem z těch zájemců o práci, kteří se zaměstnavatelům hlásí sami, doporučením zaměstnanců, inzertní nabídkou, Internetem, personálními agenturami atd.).
- **Z celkového počtu volných pracovních míst 21,3 %, tj. 278 pracovních míst, zahrnovala pracovní místa, na která se mohli hlásit mladiství a absolventi škol.** Oproti roku 2008 se procentuální podíl volných míst pro absolventy a mladistvé na celkovém počtu volných pracovních míst sice zvýšil (o 3,2 procentního bodu) a výrazně převyšuje celorepublikový průměr (12,8 %), ale počet volných míst je výrazně nižší. Pro srovnání - nejnižší hodnotu vykazuje Hl. m. Praha (5,0 %) a Plzeňský kraj (7,1 %), nejvyšší Zlínský kraj (33,9 %).
- **Na jedno evidované volné pracovní místo v kraji, na které se mohli hlásit absolventi škol a mladiství, připadalo 5,8 těchto uchazečů,** tedy více než je celorepublikový průměr (4,0). Uplatnitelnost absolventů na trhu práce však závisí nejen na počtu volných míst a absolventů, ale i na struktuře těchto pracovních míst.

Celková nezaměstnanost v jednotlivých okresech¹

Vysočina	Počet nezaměstnaných k dubnu 2009	Míra nezaměstnanosti k dubnu 2009
Havlíčkův Brod	4528	8,9 %
Jihlava	5265	8,3 %
Pelhřimov	2687	6,3 %
Třebíč	6022	10,2 %
Zďár nad Sázavou	5067	8,1 %

Nezaměstnanost čerstvých absolventů v krajském pohledu

- K objektivnímu posouzení nezaměstnanosti absolventů je využíván ukazatel - **míra nezaměstnanosti absolventů**. Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů³. **Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání příp. skupiny oborů zůstane bez zaměstnání.**⁴

³ Míra nezaměstnanosti, která je na těchto stránkách uváděna, je vypočtena jako podíl počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (tj. nezaměstnaných absolventů, kteří ukončili studium nejdéle dvanáct měsíců před okamžikem zjišťování, v tomto případě nejdříve v květnu předchozího roku) a celkového počtu absolventů, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu.

⁴ Novela zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, platná od roku 2009 již nepovažuje absolventy a mladé lidi za rizikovou skupinu a nezařazuje je (letos poprvé) mezi skupiny, jimž úřady práce mají věnovat zvláštní péči při

- **V dubnu 2009** dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v **kraji Vysočina 12,1 % (791 nezaměstnaných absolventů)**, což je hodnota vyšší, než celorepublikový průměr (8,7 %). Seřadíme-li kraje podle velikosti míry nezaměstnanosti absolventů škol sestupně, od nejvyšší po nejnižší hodnotu, zaujímá kraj Vysočina 2. místo v České republice. Pro srovnání nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol je v Hl. m. Praha (1,8 %), Královéhradeckém (7,7 %) a Plzeňském kraji (7,8 %), nejvyšší v Ústeckém kraji (12,8 %).
- Porovnáme-li míry nezaměstnanosti absolventů kraje Vysočina podle kategorií dosaženého vzdělání, **nižší míry nezaměstnanosti v kraji vykazují absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (v oborech kategorie M) a gymnazisté.** (Je to zčásti dáno i tím, že ve studiu pokračuje větší část těchto absolventů.)
- **Míra nezaměstnanosti absolventů všech uvedených kategorií vzdělání se v posledním roce zvýšila** (a to jak v kraji Vysočina, tak i celkově v ČR – s výjimkou gymnazistů), především v důsledku ekonomické krize.
- **V následujících dvou tabulkách jsou shrnuty počty nezaměstnaných absolventů škol, počty absolventů** z předchozího školního roku a z nich odvozené **míry nezaměstnanosti absolventů v kraji Vysočina** podle kategorie vzdělání (střední vzdělání s výučním listem, gymnaziální vzdělání, střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání, střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a vyšší odborné vzdělání). Pro porovnání jsou rovněž uvedeny **míry nezaměstnanosti absolventů za ČR.** V posledním řádku jsou uvedeny dubnové hodnoty pro rok 2009.
- **Při interpretaci nezaměstnanosti absolventů škol je třeba vycházet z relativního ukazatele – míry nezaměstnanosti,** nikoli z ukazatele absolutního, tedy z počtu nezaměstnaných absolventů. Absolutní ukazatel – počet nezaměstnaných absolventů – je totiž pro porovnávání situace absolventů na trhu práce podle jednotlivých kategorií vzdělání a skupin oborů zavádějící.
- Při výpočtu **míry nezaměstnanosti absolventů** jsou počty nezaměstnaných absolventů vztahovány k počtům absolventů škol jednotlivých krajů. Z důvodu správnosti výpočtu je nutné sledovat **počty nezaměstnaných absolventů podle kraje, v němž vystudovali,** nikoliv v němž se registrovali jako uchazeči o zaměstnání.⁵ Tento přístup má zásadní vliv především v Hl. m. Praha, Karlovarském, Plzeňském a Středočeském kraji. Část nezaměstnaných absolventů zaregistrovaných jako uchazeči o zaměstnání na úřadech práce v kraji Vysočina studovala na školách v jiných krajích (především v Královéhradeckém a Jihočeském kraji).⁶ V údajích za roky 2006–2009 jsou mezi nezaměstnané absolventy škol kraje Vysočina započítáváni pouze nezaměstnaní absolventi, kteří absolvovali školy v tomto kraji. **Míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji Vysočina je podle nové metodiky nižší, než kdyby byla počítána původním způsobem, jak tomu bylo pro roky 2002–2005.**
- Míra nezaměstnanosti absolventů škol kraje Vysočina je znázorněna v následujícím grafu.

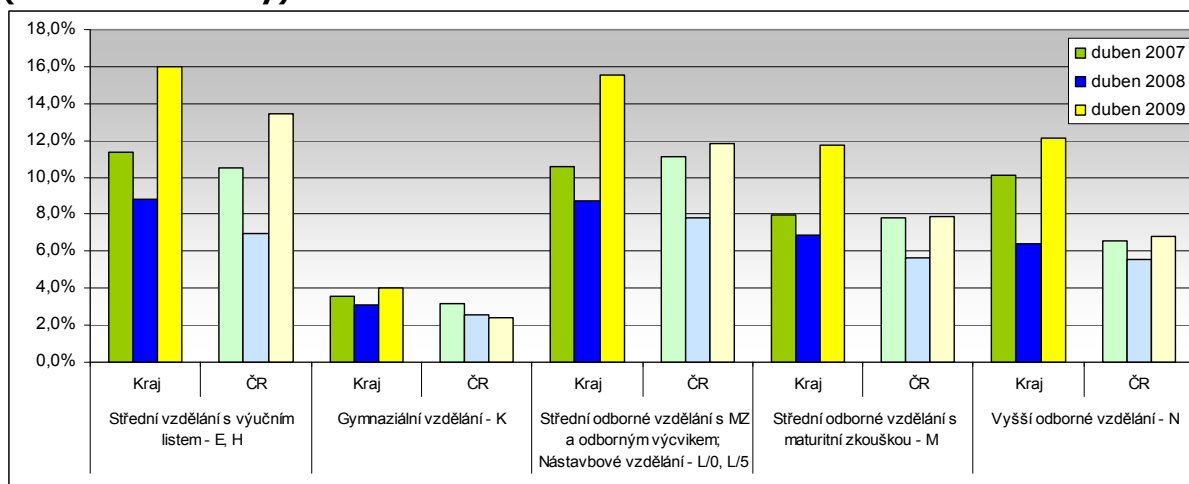
---

zprostředkovávání zaměstnání. Ve statistickém sledování jsou ze strany ÚP a MPSV vykazovány počty absolventů škol - uchazečů o zaměstnání, a to ve všech případech do dvou let po ukončení školy.

⁵ Do roku 2005 byla míra nezaměstnanosti stanovována z počtu absolventů, kteří ukončili studium na školách v kraji a počtu nezaměstnaných absolventů evidovaných v kraji (tj. podle místa bydliště). Tím docházelo k disproporcím, někdy i znemožňujícím výpočet, např. v kraji byli evidováni nezaměstnaní absolventi určitého oboru vzdělání a přitom žádná škola v kraji tento obor nevyučovala.

⁶ Přičemž tento počet převyšoval počty nezaměstnaných absolventů, občanů ostatních krajů, kteří vystudovali školy v kraji Vysočina.

Míra nezaměstnanosti absolventů v krajském pohledu - denní studium (dubnové hodnoty)

Míra nezaměstnanosti absolventů v krajském pohledu - denní studium (dubnové hodnoty)

Vysočina	Střední vzdělání s výučním listem - E, H		Gymnaziální vzdělání - K		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M		Vyšší odborné vzdělání - N	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR
2002	18,9%	20,3%	7,6%	7,2%	22,3%	21,4%	15,9%	15,2%	16,0%	12,9%
2003	24,4%	23,4%	7,9%	6,4%	33,9%	23,5%	17,8%	16,3%	13,4%	13,2%
2004	22,4%	23,2%	6,3%	6,1%	24,9%	21,2%	17,1%	15,0%	18,5%	13,6%
2005	17,4%	17,9%	5,0%	4,8%	17,6%	16,1%	15,1%	12,2%	7,3%	10,9%

Změna metodiky, od roku 2006 jsou absolventi sledováni dle kraje školy, kterou vystudovali

2006	15,7%	15,7%	5,8%	4,4%	16,9%	14,0%	12,7%	11,0%	9,3%	9,1%
2007	11,4%	10,5%	3,5%	3,2%	10,6%	11,1%	8,0%	7,8%	10,1%	6,6%
2008	8,8%	6,9%	3,1%	2,5%	8,7%	7,8%	6,9%	5,7%	6,4%	5,5%
2009	16,0%	13,4%	4,0%	2,4%	15,5%	11,8%	11,7%	7,8%	12,1%	6,8%

Pozn.: Míra nezaměstnanosti absolventů = NZ/Abs.

Počet absolventů a počet nezaměstnaných absolventů v krajském pohledu - denní studium

Vysočina	Střední vzdělání s výučním listem - E, H		Gymnaziální vzdělání - K		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M		Vyšší odborné vzdělání - N	
	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ
2002	2615	493	1223	93	148	33	2441	388	511	82
2003	2587	630	985	78	646	219	2427	433	471	63
2004	2676	600	999	63	708	176	2210	377	298	55
2005	2432	423	1224	61	720	127	2266	343	466	34

Změna metodiky, od roku 2006 jsou absolventi sledováni dle kraje školy, kterou vystudovali

2006	2190	343	1130	66	841	142	2382	303	461	43
2007	2014	229	1162	41	895	95	2375	189	367	37
2008	1938	170	1186	37	838	73	2335	161	264	17
2009	800	124	1164	47	800	124	2429	285	306	37

Pozn.: Abs. - počet absolventů (šk.r. 2000/01, 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05, 2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09)

NZ - počet nezaměstnaných absolventů (dubnové hodnoty)

- **Následující tabulka uvádí hodnoty nezaměstnanosti za duben 2009 v členění nejen podle kategorie vzdělání, ale také podle skupin oborů vzdělávání.** Pokud u některých skupin oborů vzdělání chybí hodnoty některých ukazatelů, daná skupina oborů se v této kategorii vzdělání v kraji buď nevyučuje, nebo z ní vychází velmi nízký počet absolventů.
- Při bližším studiu tabulky je třeba brát v úvahu, že věrohodnost ukazatele míry nezaměstnanosti je nízká, jestliže je počet absolventů dané kategorie vzdělání a skupiny oborů příliš malý (tj. pohybuje-li se řádově v desítkách).

Vysočina	Střední vzdělání s výučním listem - E, H				Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; Nástavbové vzdělání - L/5				Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				Vyšší odborné vzdělání - N			
	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %
Celkem	1861	298	16,0%	13,4%	800	124	15,5%	11,8%	2429	285	11,7%	7,8%	306	37	12,1%	6,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí									39	9	23,1%	13,5%				11,1%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	10	2	20,0%	15,6%	15	0	0,0%	4,4%				6,3%				
23 Strojírenství a strojírenská výroba	411	61	14,8%	11,5%	97	18	18,6%	9,5%	138	25	18,1%	9,8%				11,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	182	16	8,8%	9,0%	101	10	9,9%	9,4%	163	21	12,9%	6,9%	27	0	0,0%	9,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	8	1	12,5%	15,9%				9,9%				8,1%	12	5	41,7%	50,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	105	18	17,1%	15,7%				11,6%	23	4	17,4%	7,6%				9,1%
31 Textilní výroba a oděvnictví	21	6	28,6%	21,5%	17	1	5,9%	16,0%				9,6%				0,0%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů				18,5%								7,1%				
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	142	19	13,4%	13,7%	49	5	10,2%	10,5%				13,1%				12,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	16	1	6,3%	11,6%				12,0%				10,1%				
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	164	22	13,4%	14,8%	9	2	22,2%	10,0%	152	10	6,6%	6,9%				4,3%
37 Doprava a spoje	11	0	0,0%	10,0%	11	1	9,1%	9,2%				11,8%				5,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory								9,1%	26	3	11,5%	5,9%				9,3%
41 Zemědělství a lesnictví	160	28	17,5%	15,5%				10,8%	146	25	17,1%	12,2%	18	6	33,3%	14,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence												9,1%				
53 Zdravotnictví				2,8%					220	13	5,9%	3,4%	95	8	8,4%	3,7%
61 Filozofie, teologie																0,0%
63 Ekonomika a administrativa							15,2%		489	57	11,7%	7,6%	87	10	11,5%	11,2%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích					252	48	19,0%	14,1%	298	38	12,8%	11,4%	9	1	11,1%	3,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	353	64	18,1%	14,4%	26	4	15,4%	10,4%	190	13	6,8%	8,7%	9	1	11,1%	4,7%
66 Obchod	117	23	19,7%	14,3%	126	19	15,1%	12,1%				2,4%				6,8%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost								33,3%	174	28	16,1%	9,1%				8,9%
69 Osobní a provozní služby	146	33	22,6%	13,9%	48	5	10,4%	15,5%				0,0%				
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												6,3%				2,5%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče									95	11	11,6%	6,6%	35	2	5,7%	3,3%
78 Obecně odborná příprava									185	14	7,6%	5,2%				
82 Umění a užité umění	15	3	20,0%	11,2%	49	7	14,3%	11,2%	91	11	12,1%	8,3%	14	1	7,1%	5,8%
Gymnaziální vzdělání - K									1164	47	4%	2,4%				

Připravil NÚOV s využitím dat Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ústavu pro informace ve vzdělávání.